

laser

natuurschoonwet 1928

NSW Informatiebulletin

Bij wet van 14 december 2000, Staatsblad 551, is de Natuurschoonwet 1928 (hierna: NSW) op een aantal punten gewijzigd. De datum van inwerkingtreding is 28 december 2000. Op deze datum treedt de bezitseys in werking (zie hierna onder 1.1).

Voor een aantal andere wijzigingen zal een later tijdstip van inwerkingtreding gelden (zie hierna onder 1.2 en 2.2). De wijzigingen kunnen voor u als eigenaar van een onder de NSW gerangschikt landgoed belangrijke gevolgen hebben. Hierna worden de hoofdlijnen van de wijzigingen uiteengezet.

1. WIJZIGINGEN DIE VOOR ALLE EIGENAREN VAN EEN NSW-LANDGOED VAN BELANG ZIJN

1.1. Introductie bezitseys

In de NSW bestaat al lang een bepaling die inhoudt dat bij vererving of schenking van een landgoed het verschuldigde successie- of schenkingsrecht geheel of gedeeltelijk buiten invordering blijft.

Binnen een termijn van 25 jaren na het overlijden of na de schenking kan de buiten invordering gebleven belasting, met invorderingsrente, alsnog worden ingevorderd als het landgoed wordt onttrokken. Dat wil zeggen dat het landgoed de NSW-status verliest.

Het gaat hier om de instandhoudingseis. Die eis blijft bestaan. Naast de instandhoudingseis geldt nu ook de bezitseys. De bezitseys houdt in dat, indien degene die een successie- of schenkingsrechtfaciliteit uit de NSW heeft genoten bij de verkrijging van een landgoed en binnen een termijn van 25 jaren na het overlijden of na de schenking het landgoed vervreemdt, een gedeelte van de buiten invordering gebleven belasting alsnog wordt ingevorderd. De bezitseys heeft de vorm van een aflopende claim. Voor elk jaar dat het landgoed in bezit is bij de belastingplichtige, wordt de fiscale claim verminderd met 1/25^e deel.

Een belangrijk verschil tussen de instandhoudingseis en de bezitseys is dat bij niet-nakoming van de instandhoudingseis alle op het landgoed rustende successie- en schenkingsrechtclaims worden ingevorderd.

Bij niet-nakoming van de bezitseys wordt slechts de claim ingevorderd, op de belastingplichtige die vervreemdt. Een ander verschil is dat bij niet-nakoming van de instandhoudingseis invordering plaatsvindt met invorderingsrente.

Bij niet-nakoming van de bezitseys is geen invorderingsrente verschuldigd.

De bezitseys is op 28 december 2000 in werking getreden. De bezitstermijn begint te lopen op het moment dat een eigenaar op of na 28 december 2000 een successie- of schenkingsrechtfaciliteit uit de NSW heeft genoten.

Aan de bezitseys wordt derhalve geen terugwerkende kracht verbonden.

1.2. Verruiming van het begrip landgoed

Aan de definitie van landgoed wordt het begrip 'natuurterreinen' toegevoegd. Het begrip 'natuurterreinen' wordt opnieuw vastgesteld. Dit betekent dat de mogelijkheden voor rangschikking van landgoederen waarop natuurterreinen voorkomen worden verruimd.

Deze wijziging treedt in werking op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip.

2. WIJZIGINGEN ALLEEN VAN BELANG VOOR EIGENAREN VAN GEZAMENLIJK GERANGSCHIKTE LANDGOEDEREN

2.1. Gezamenlijke rangschikking oude regime

Eigenaren van twee aan elkaar grenzende onroerende zaken kunnen een verzoek doen om gezamenlijke rangschikking.

Hierdoor wordt rangschikking mogelijk van onroerende zaken die afzonderlijk niet (geheel) voldoen aan de rangschikkingscriteria, maar tezamen wel. De criteria voor rangschikking gelden namelijk niet voor elke onroerende zaak afzonderlijk, maar worden toegepast op beide onroerende zaken tezamen. Dit had tot gevolg dat er vele gezamenlijke rangschikkingen ontstonden, waarbij de genoten belastingfaciliteiten in geen verhouding staan tot de bijdrage aan het natuurschoon. Deze vorm van gezamenlijke rangschikking is straks niet meer mogelijk. Ook de eigenaren die nu nog een aanvraag voor gezamenlijke rangschikking oude regime indienen, zullen op grond van het overgangsrecht (zie hierna onder 2.3) straks een nieuwe aanvraag moeten doen.

2.2. Gezamenlijke rangschikking nieuwe regime

Met ingang van een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip worden de voorwaarden voor gezamenlijke rangschikking aangescherpt. In beginsel dient elk landgoed dan afzonderlijk aan alle rangschikkingscriteria te voldoen. Een uitzondering wordt gemaakt voor een onroerende zaak die kleiner is dan vijf hectare, maar wel groter of gelijk aan één hectare, die aan alle overige rangschikkingscriteria voldoet, waarop geen opstallen zijn gelegen of uitsluitend opstallen die zijn aangewezen als beschermd monument en die een aaneengesloten gebied vormt met een landgoed dat onder de NSW is gerangschikt.

De eigenaar van een dergelijke onroerende zaak kan zelfstandig een verzoek om gezamenlijke rangschikking indienen. Hij heeft de medewerking van de eigenaar van het aangrenzende onder de NSW gerangschikte landgoed niet nodig. In het verzoek dient wel aangegeven te worden met welk aangrenzend landgoed gezamenlijke rangschikking wordt gewenst. Een dergelijke gezamenlijke rangschikking wordt hierna aanleunrangschikking genoemd. Het landgoed waartegen geleund wordt, dient gerangschikt te zijn of rangschikking wordt gelijktijdig met de 'aanleuner' aangevraagd.

Gezamenlijke rangschikking is ook mogelijk voor twee onroerende zaken, die elk kleiner zijn dan vijf hectare, maar tezamen minimaal vijf hectare maar die elk, afgezien van de oppervlakenorm, aan alle overige rangschikkingscriteria voldoen. Op deze onroerende zaken mogen geen opstallen zijn gelegen of uitsluitend opstallen die zijn aangewezen als beschermd monument en die tezamen een aaneengesloten gebied vormen. De verzoeken om zo'n gezamenlijke rangschikking dienen gelijktijdig te worden ingediend. Een dergelijke gezamenlijke rangschikking wordt hierna samenwerkingsrangschikking genoemd. Voor zowel de aanleun- als de samenwerkingsrangschikking geldt dat, wanneer op de onroerende zaak gewone opstallen zijn gelegen, de onroerende zaak in beginsel wel gerangschikt kan worden door die opstallen met erf en aanhorigheden buiten de aanvraag te houden. De uit de rangschikking voortvloeiende fiscale faciliteiten zijn dan uiteraard niet van toepassing op die betreffende opstallen met erf en aanhorigheden.

Ook onder het nieuwe regime kan een onroerende zaak bij een samenwerkingsrangschikking slechts met één aangrenzende onroerende zaak gezamenlijk worden gerangschikt.

2.3. Overgangsrecht

In het overgangsrecht is bepaald dat alle, op de oude wetgeving gebaseerde gezamenlijke rangschikkingen van landgoederen, op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip automatisch vervallen. Het voornemen bestaat om de vervaldatum te stellen op de datum die ligt één jaar na de datum waarop het Koninklijk Besluit verschijnt.

Tot de vervaldatum wordt u in de gelegenheid gesteld om een nieuw verzoek om rangschikking in te dienen en zo nodig voorzieningen te treffen om uw landgoed aan de nieuwe criteria, zoals hiervoor onder 2.2. is vermeld, te laten voldoen.

Ook in het geval dat uw landgoed niet voldoet aan de nieuwe criteria voor gezamenlijke rangschikking kan het van belang zijn om toch een nieuw verzoek om rangschikking in te dienen. Dit is met name van belang indien er nog belastingclaims op het landgoed rusten. Deze claims vervallen indien de rangschikking van het landgoed wordt ingetrokken wegens het niet voldoen aan de nieuwe criteria. Hiervoor is het wel vereist dat een tijdig verzoek om rangschikking wordt ingediend. Voor een dergelijk verzoek kan een verkorte aanvraag worden ingediend. Hierbij dient u echter te zijner tijd wel aanmelijk te maken dat uw landgoed niet kan voldoen aan de nieuwe criteria.

2.4. Nieuw verzoek om rangschikking na publicatie Koninklijk Besluit

Zoals hiervoor is vermeld, is met betrekking tot gezamenlijke rangschikking waarschijnlijk een drietal verschillende aanvragen te onderscheiden:

- een verzoek om gezamenlijke rangschikking met een zelfstandig onder de NSW gerangschikt landgoed, als uw onroerende zaak kleiner is dan vijf hectare (aanleunrangschikking);
- een verzoek om gezamenlijke rangschikking van uw onroerende zaak met een aangrenzende onroerende zaak, indien beide kleiner zijn dan vijf hectare, maar samen ten minste vijf hectare (samenwerkingsrangschikking);
- een verzoek om gezamenlijke rangschikking van een onroerende zaak die thans als NSW-landgoed is aangemerkt, maar die niet voldoet aan de nieuwe criteria (verkorte aanvraag).

Daarnaast bestaat ook nog de mogelijkheid om een zelfstandige rangschikking aan te vragen in het geval dat uw landgoed zelfstandig aan de rangschikkingscriteria voldoet.

2.5. Wanneer kunt u een nieuw verzoek om rangschikking indienen?

In het te wijzigen Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928 zullen de nieuwe rangschikkingscriteria worden opgenomen. Het indienen van een nieuw verzoek is daarom pas zinvol zodra het Rangschikkingsbesluit is gewijzigd.

U wordt door LASER te zijner tijd ingelicht over de wijziging van het Rangschikkingsbesluit en de aanvraagprocedure.

Voor meer informatie over de NSW kunt u bellen met Het LNV-Loket, 0800 - 22 333 22. Indien uw vragen betrekking hebben op fiscale aspecten kunt u zich wenden tot de Belastingdienst Oost-Brabant te 's-Hertogenbosch, telefoon 073 - 624 52 12.

Aan de informatie in deze brief kunnen geen rechten worden ontleend.